

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 420

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 12 iunie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 185 din 31 martie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) lit. b) teza finală, respectiv sintagma „rezoluția de clasare este definitivă”, în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b), și a prevederilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii	2–4
Decizia nr. 187 din 31 martie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală	5–8
Decizia nr. 188 din 31 martie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (1) și ale art. 464 din Codul de procedură penală	8–10
Decizia nr. 270 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice	11–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
M.54. — Ordin al ministrului apărării naționale pentru modificarea și completarea Normelor privind activitatea de pregătire în străinătate a personalului din Ministerul Apărării Naționale, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.99/2010.....	14–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 185**

din 31 martie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) lit. b) teza finală, respectiv sintagma „rezoluția de clasare este definitivă”, în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b), și a prevederilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) lit. b) și art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, excepție ridicată de Florin Efstatiade în Dosarul nr. 6.440/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 526D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, la dosar, partea Inspekția Judiciară a depus note scrise prin care solicită respingerea ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004 și ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca devenită inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004, în raport cu Decizia Curții Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014, prin care Curtea a admis excepția din perspectiva unor critici identice. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 arată că autorul își fundamentează criticile pe o pretinsă încălcare a prevederilor art. 16 din Constituție din perspectiva instituirii competenței materiale și teritoriale exclusive a Curții de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal de a soluționa contestațiile formulate împotriva rezoluției de respingere a sesizării. Totodată, autorul arată că i se încalcă și dreptul prevăzut de art. 52 din Constituție. Din această perspectivă, critica autorului excepției apare ca fiind neîntemeiată, deoarece principiul egalității nu își găsește aplicarea în ceea ce privește autoritățile publice însărcinate cu îndeplinirea funcțiilor judiciare, acest principiu statuând cu privire

la egalitatea cetățenilor. Soluții legislative similare de atribuire a competenței materiale și teritoriale exclusive unei singure instanțe se regăsesc și în alte acte normative, cum ar fi, de exemplu, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității. Aceste soluții au fost supuse controlului instanței de contencios constituțional prin deciziile nr. 1.415 din 20 octombrie 2011 și nr. 218 din 13 martie 2012. Cu acele prilejuri Curtea a reținut că instituirea unei astfel de competențe este rezultatul opțiunii legiuitorului, fără a aduce atingere principiului egalității. Considerentele reținute cu acel prilej se aplică *mutatis mutandis* și în prezenta cauză, astfel încât se apreciază că excepția trebuie respinsă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Sentința civilă nr. 1.324 din 28 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 6.440/2/2013, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 47 alin. (1) lit. b) și art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii**. Excepția a fost ridicată de Florin Efstatiade într-o cauză având ca obiect contestația formulată în fața Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal prin care s-a solicitat desființarea rezoluției de clasare emise de Inspekția Judiciară în care se reținuse că nu există indiciile săvârșirii unor abateri disciplinare, potrivit art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004, dispunându-se clasarea sesizării în temeiul art. 47 alin. (1) lit. b) teza a treia din Legea nr. 317/2004.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că prevederile art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004 prin care se stipulează că „rezoluția de clasare este definitivă” aduc atingere art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 52 referitor la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți din Constituție, deoarece actul administrativ reprezentat de rezoluția de clasare nu poate fi atacat în fața instanței de contencios administrativ. Dispozițiile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 sunt neconstituționale, întrucât creează o discriminare între cetățenii care pot introduce plângeri la curțile de apel în circumscripția cărora domiciliază și cei care sunt obligați să introducă plângerea împotriva rezoluției de respingere a sesizării la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București. Se aduce atingere și accesului**

liber la justiție al celor care sunt obligați să se adreseze unei instanțe a cărei competență este stabilită exclusiv prin lege, în condițiile în care s-ar putea adresa curții de apel în circumscripția căreia domiciliază.

7. Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal își exprimă opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Prevederile art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004 nu aduc atingere dispozițiilor art. 21 din Constituție, deoarece reglementează aspecte procedurale, și nu judecarea pe fond a sesizării formulate de petent, instituirea unor reguli procedurale revenind exclusiv legiuitorului. Referitor la încălcarea art. 52 din Constituție se observă că petentul are posibilitatea de a se adresa autorității publice cu o nouă sesizare, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege pentru continuarea procedurii. Totodată, prevederile legale criticate nu conduc la o restrângere a dreptului petentului de a se adresa autorității competente și instanței de judecată în măsura în care din conținutul sesizării se conturează elementele sau indiciile unei abateri disciplinare.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că textul de lege criticat este constituțional, arătând că rezoluția de clasare se dispune, în etapa inițială a procedurii disciplinare de efectuare a verificărilor prealabile, de inspectorii judiciari din cadrul Inspecției Judiciare sau, la propunerea acestora, de către titularii acțiunii disciplinare. Lipsa unor prevederi care să reglementeze contestarea în instanță a rezoluției de clasare a sesizării este o consecință a faptului că sesizarea fie nu îndeplinea anumite condiții de formă, fie nu există indiciile săvârșirii unor abateri disciplinare. În aceste condiții, potrivit art. 47 alin. (2) din Legea nr. 317/2004, persoanele interesate au posibilitatea să formuleze o nouă sesizare, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege. O asemenea împrejurare nu este însă de natură să confere caracter neconstituțional textului de lege dedus controlului, legiuitorul putând institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalități particulare de exercitare a drepturilor procedurale, astfel încât accesul liber la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești. Legea fundamentală nu cuprinde prevederi prin care să fie stabilite expres căile de atac, stipulând în art. 129 că acestea se exercită „în condițiile legii”. De aceea, instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește exercitarea căilor de atac, nu este contrară principiului accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil. Sunt invocate, de asemenea, considerentele de principiu pe care se fundamentează deciziile Curții Constituționale nr. 356 din 24 septembrie 2013 și nr. 487 din 21 noiembrie 2013. În plus, autorul excepției invocă neconstituționalitatea textului de lege criticat din perspectiva unei omisiuni de reglementare, or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea se pronunță asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost indicat de autor, îl constituie dispozițiile art. 47 alin. (1) lit. b) și art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 1 septembrie 2012. În realitate, din motivarea excepției, precum și din circumstanțele cauzei, Curtea observă că obiectul acesteia îl constituie art. 47 alin. (1) lit. b) teza finală, respectiv sintagma „rezoluția de clasare este definitivă”, în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b), precum și prevederile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, având următorul cuprins:

— Art. 47 alin. (1) lit. b) teza finală: „(1) În cazul în care sesizarea s-a făcut potrivit art. 45 alin. (2), inspectorul judiciar poate dispune, prin rezoluție scrisă și motivată:

[...]

b) clasarea sesizării, [...] în cazul prevăzut la art. 45 alin. (4) lit. b); rezoluția de clasare este definitivă;”;

— Art. 47 alin. (5): „Rezoluția de respingere a sesizării prevăzută la alin. (1) lit. c) și alin. (4) poate fi contestată de persoana care a formulat sesizarea la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în termen de 15 zile de la comunicare, fără îndeplinirea unei proceduri prealabile.”

13. Dispozițiile art. 45 alin. (2) și alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004, la care prevederile art. 47 alin. (1) lit. b) fac referire, au următorul cuprins: „(2) În cazul în care Inspecția Judiciară este titulară a acțiunii disciplinare, aceasta se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată în scris și motivat de orice persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii, în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori. [...]

(4) Dacă în urma efectuării verificărilor prealabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare: [...]

b) sesizarea se clasează, iar rezultatul se comunică direct persoanei care a formulat sesizarea și persoanei vizate de sesizare, dacă Inspecția Judiciară a fost sesizată în condițiile alin. (2)”.

14. Prevederile art. 47 alin. (1) lit. c) și alin. (4) din Legea nr. 317/2004, la care prevederile art. 47 alin. (5) fac referire, au următorul cuprins: (1) În cazul în care sesizarea s-a făcut potrivit art. 45 alin. (2), inspectorul judiciar poate dispune, prin rezoluție scrisă și motivată: [...] c) respingerea sesizării, în cazul în care se constată, în urma efectuării cercetării disciplinare, că nu sunt îndeplinite condițiile pentru exercitarea acțiunii.

(4) Rezoluția inspectorului judiciar poate fi infirmată de inspectorul-șef, în scris și motivat, acesta putând dispune, prin rezoluție scrisă și motivată, una din soluțiile prevăzute la alin. (1) lit. a) sau c)”.

15. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 privind

accesul liber la justiție, art. 52 referitor la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 47 alin. (1) lit. b) teza finală, respectiv sintagma „rezoluția de clasare este definitivă”, în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004, Curtea observă că prin Decizia nr. 397 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 16 iulie 2014, pronunțată ulterior sesizării în prezenta cauză, a admis excepția de neconstituționalitate a textului de lege criticat și a constatat că sintagma „rezoluția de clasare este definitivă” din cuprinsul art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii este neconstituțională în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din aceeași lege.

17. Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut, în esență, că în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004, inspectorul judiciar face o cercetare a fondului sesizării pentru a constata dacă există sau nu indicii cu privire la săvârșirea unei abateri disciplinare. Totodată, inspectorul dispune asupra fondului sesizării, astfel că este absolut necesară asigurarea accesului la justiție prin posibilitatea atacării soluției la instanța judecătorească. În această situație, textul de lege criticat, potrivit căruia rezoluția de clasare este definitivă și, deci, exclusă controlului judiciar, încalcă accesul liber la justiție, drept fundamental consacrat atât de Constituție, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. Ca urmare a admiterii excepției și observând că decizia menționată a fost publicată la un moment ulterior sesizării instanței de contencios constituțional, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca devenită inadmisibilă.

19. Potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție, în procesul de aplicare și interpretare a legislației incidente în cauză, instanța de judecată urmează să respecte Decizia Curții

Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014, atât sub aspectul dispozitivului, cât și al considerentelor pe care acesta se sprijină. Prin urmare, chiar dacă, potrivit art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, în temeiul deciziei anterior menționate prin care s-a admis excepția, prezenta decizie poate constitui motiv al unei cereri de revizuire, conform art. 322 pct. 10 din Codul de procedură civilă din 1865 sau art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă, raportat la incidența acestor ultime articole în speță.

20. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, Curtea observă că acestea reglementează cu privire la rezoluția de respingere a sesizării care poate fi contestată de persoana care a formulat sesizarea la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București. Curtea observă că soluția de respingere a sesizării are o configurație juridică distinctă față de soluția de clasare. Astfel, respingerea sesizării, potrivit art. 47 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004, se dispune prin rezoluție în cazul în care în urma efectuării cercetării disciplinare se constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru exercitarea acțiunii disciplinare. Clasarea, pentru motivul prevăzut de art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004 se dispune atunci când, în urma verificărilor prealabile, se constată că nu există indiciile săvârșirii unor abateri disciplinare. În cauză, soluția care s-a dispus este clasarea, astfel încât prevederile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 nu sunt incidente în soluționarea acesteia.

21. Prin urmare, având în vedere că textul art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 nu îndeplinește condiția de admisibilitate a legăturii cu soluționarea cauzei, astfel cum prevede art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 47 alin. (1) lit. b) teza finală, respectiv sintagma „rezoluția de clasare este definitivă”, în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, excepție ridicată de Florin Efstatiade în Dosarul nr. 6.440/2/2013 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, excepție ridicată de același autor, în dosarul aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 martie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 187

din 31 martie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. (2)
din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ioan Ghere în Dosarul nr. 10.986/83/2011* al Curții de Apel Timișoara — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 663D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că părțile Romstyll — S.R.L. din Satu Mare și Sorin Alexandru Cristea au depus la dosar note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. Arată astfel că, în situația în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu, iar în cursul judecății se constată că este necesară schimbarea încadrării juridice a faptei într-o infracțiune pentru care este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate, este firesc ca aceasta să aibă posibilitatea de a formula plângere prealabilă, deoarece nu îi este imputabilă dinamica procesului penal.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 11 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 10.986/83/2011*, **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Ioan Ghere cu ocazia soluționării apelurilor declarate într-o cauză penală în care procurorul, prin motivele de apel, a solicitat schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de delapidare prevăzută de art. 145 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței în infracțiunea de gestiune frauduloasă prevăzută de art. 144 alin. (2) din aceeași lege, faptă al cărei conținut constitutiv se regăsește, începând cu data de 1 februarie 2014, în dispozițiile art. 242 alin. (2) și (3) din noul Cod penal. Având în vedere că, potrivit art. 242 alin. (4) din Codul penal, acțiunea penală se pune în mișcare în plângerea prealabilă a persoanei vătămate, condiție neprevăzută de art. 144 din Legea nr. 85/2006, instanța de apel a dispus, în temeiul art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, citarea părții civile, cu mențiunea de a-și exprima poziția dacă înțelege

să facă plângere prealabilă pentru infracțiunea de gestiune frauduloasă prevăzută de art. 242 din Codul penal.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil și prevederile art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 lit. a) și c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — care consacră dreptul la un proces echitabil și dreptul acuzatului de a fi informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, precum și dreptul acuzatului de a se apăra el însuși sau de a fi asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, de a putea fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer — în măsura în care sunt interpretate în sensul că organul judiciar nu este obligat să indice în mod clar fapta penală cu toate elementele sale constitutive specifice încadrării juridice care impune plângerea prealabilă, iar persoana vătămată este repusă în termenul de a exercita o cale de atac, deși nu a atacat hotărârea instanței inferioare, respectiv este repusă în termenul de formulare a plângerii prealabile și nu este obligată să indice în mod clar fapta penală cu toate elementele sale constitutive și persoana împotriva căreia înțelege să formuleze plângerea prealabilă. Astfel, consideră că, prin dispozițiile art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, persoana vătămată este „repusă în drepturi”, cu toate că nu a promovat calea de atac a apelului, așa cum reiese din dreptul de a formula plângere prealabilă și din obligația instanței de a continua procesul. De asemenea, persoana vătămată este repusă și în termenul de formulare a plângerii prealabile. Este adevărat că organul judiciar este cel care decide asupra încadrării juridice a unei fapte penale, dar acest drept nu poate conduce la ocolirea termenului de formulare a plângerii prealabile. Este posibil ca o persoană vătămată să nu fi depus, din varii motive, plângere prealabilă în termenul prevăzut de lege, iar, ulterior, dându-și seama de pierderea dreptului de a depune o astfel de plângere, să facă o plângere penală în care să descrie fapta, dar să-i dea în mod voit o încadrare juridică greșită pentru care declanșarea acțiunii penale să se realizeze din oficiu. În această ipoteză, dacă procurorul își însușește respectiva încadrare, persoana vătămată poate cere, în faza cercetării judecătorești ori în căile de atac, schimbarea încadrării juridice, fără a fi afectată de depășirea termenului. Faptul că procurorul a dat în cursul urmăririi penale încadrări juridice greșite faptelor nu poate să exonereze persoana vătămată de obligația depunerii plângerii prealabile în termen. Acesta este un termen de decădere, a cărui depășire conduce la tardivitatea plângerii prealabile și, pe cale de consecință, la imposibilitatea începerii ori exercitării acțiunii penale. Or, nu este echitabil ca prin folosirea, „chiar frauduloasă”, de către procuror sau persoanele interesate într-o cauză a dispozițiilor art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, în faza judecății, să fie ocolită sancțiunea tardivității. Art. 16 din Codul de procedură penală sancționează lipsa plângerii prealabile, inclusiv depunerea ei tardivă, fără a face distincție între situația normală în care încadrarea juridică a faptei care necesită o plângere prealabilă este stabilită în mod corect fie de persoana vătămată,

fi de procurorul/organul de cercetare penală, din momentul formulării/primirii plângerii prealabile/plângerii penale sau denunțului ori sesizării din oficiu, și, respectiv, situația în care fie procurorul, fie instanța de judecată schimbă încadrarea juridică a unei fapte, pentru care încadrarea inițială a fost greșită, într-una care necesită plângere prealabilă. Cu alte cuvinte, textul de lege criticat are în vedere o faptă penală pentru care este necesară plângerea penală, iar nu încadrarea juridică a acesteia, tot așa cum art. 317 din Codul de procedură penală din 1968 se referea la faptă, și nu la încadrarea ei juridică.

7. Autorul excepției consideră că plângerea prealabilă formulată de persoana vătămată în baza art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală ar trebui să conțină toate elementele cerute de art. 289 din Codul de procedură penală. Or, textul de lege criticat nu obligă nici instanța să indice în mod clar fapta penală cu toate elementele sale constitutive specifice încadrării juridice care impune plângerea prealabilă și nici persoana vătămată să indice în plângerea prealabilă elementele respective. Mai arată că nu știe față de ce infracțiune să-și facă apărarea, întrucât rechizitoriul este extrem de confuz cu privire la faptele pentru care a fost trimis în judecată, iar persoana vătămată nu a descris nicio faptă în plângerea prealabilă formulată în fața instanței de apel.

8. **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală este neîntemeiată. În acest sens, arată că textul de lege criticat este incident și în apel, potrivit art. 420 alin. (11) din Codul de procedură penală. Astfel, din moment ce un proces penal concret a fost cârmuit de principiul oficialității, parcurgând toate etapele procesului penal, până în fața instanței de apel, abandonarea acestui principiu — ca efect al constatării necesității schimbării încadrării juridice într-o infracțiune pentru care este necesară plângerea prealabilă — nu poate lăsa un vid, ci se impune a fi făcută doar prin înlocuirea acestuia cu principiul disponibilității. Aceasta presupune tocmai chemarea persoanei vătămate pentru a indica în ce măsură înțelege să formuleze plângere prealabilă. O soluție legislativă contrară ar pune persoana vătămată într-o situație discriminatorie în raport cu persoana care a știut de la început că trebuie să formuleze plângere prealabilă și ar încălca prevederile art. 21 din Constituție referitoare la accesul liber la justiție. În acest caz, nu operează o repunere în termenul de formulare a plângerii prealabile, întrucât, pe de o parte, persoana vătămată participă deja în procesul penal ca subiect procesual principal sau ca parte civilă, iar, pe de altă parte, problema termenului de formulare a plângerii prealabile apare doar de la momentul schimbării încadrării juridice, conform art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, până la acel moment procesul penal fiind guvernat de principiul oficialității, care nu presupune un termen. Această posibilitate prevăzută de lege, inclusiv în cursul judecării în apel, nu echivalează în sine cu o repunere în situația de a exercita o cale de atac pe care persoana vătămată nu a formulat-o, având în vedere că atât repunerea în termen, prevăzută de art. 411 din Codul de procedură penală, cât și efectul extensiv al apelului, prevăzut de art. 419 din Codul de procedură penală, sunt instituții procesuale distincte, cu efecte proprii. Face trimitere, totodată, la Decizia nr. 125 din 27 martie 2003, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286 din Codul de procedură penală din 1968.

9. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. Arată că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate a art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală față de prevederile art. 21 din Constituție. Astfel, în art. 286 din vechiul Cod de procedură penală exista o

reglementare similară, asupra căreia Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul constituționalității acesteia prin Decizia nr. 125 din 27 martie 2003. Cu acest prilej, instanța de contencios constituțional a reținut că dispozițiile legale criticate reglementează, în perfectă concordanță cu prevederile constituționale, procedura plângerii prealabile într-o situație specială, și anume atunci când, după pornirea procesului penal, pentru o faptă la care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, se constată că este necesară schimbarea calificării faptei într-o infracțiune pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. În această situație, procesul penal n-ar putea continua fără plângere prealabilă, fapt pentru care legea obligă organul judiciar să cheme persoana vătămată și să o întrebe dacă înțelege să formuleze plângere. Dacă răspunsul este negativ, se pronunță încetarea urmăririi penale sau, dacă este cazul, încetarea procesului penal. Acest aspect este de natură să asigure accesul liber la justiție al persoanei vătămate prin săvârșirea faptei.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Dacă noua încadrare juridică vizează o infracțiune pentru care este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate, instanța de judecată cheamă persoana vătămată și o întreabă dacă înțelege să facă plângere prealabilă. În situația în care persoana vătămată formulează plângere prealabilă, instanța continuă cercetarea judecătorească, în caz contrar dispunând încetarea procesului penal.*”

14. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 lit. a) și c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil, dreptul acuzatului de a fi informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa și dreptul acuzatului de a se apăra el însuși sau de a fi asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, de a putea fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că plângerea prealabilă este actul procesual prin care persoana vătămată printr-o infracțiune își manifestă voința de a fi tras la răspundere penală făptuitorul, act fără de care nu poate interveni aplicarea legii penale și, ca urmare, nu poate începe și nici continua procesul penal. Astfel, plângerea prealabilă are valențele unei duble manifestări de voință a persoanei vătămate, pe de o parte, ca încunoștințare a organelor judiciare, iar, pe de altă parte, ca expresie a voinței acesteia ca infracțiunea comisă să fie urmărită și judecată.

16. Curtea a reținut în jurisprudența sa, de exemplu prin deciziile nr. 161 din 21 septembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 23 octombrie 2000, și nr. 197 din 12 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 543 din 1 noiembrie 2000, că stabilirea atât a infracțiunilor în cazul cărora este necesară plângerea prealabilă, cât și a celor în care urmărirea penală se desfășoară din oficiu reprezintă o opțiune a legiuitorului. Totodată, prin Decizia nr. 19 din 18 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 26 martie 2001, Curtea a reținut că, prin punerea în mișcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, legiuitorul a avut în vedere și posibilitatea ca inculpatul să fie iertat de persoana vătămată și, astfel, să înceteze procesul penal, posibilitate pe care inculpatul o poate avea numai în mod excepțional în cazul în care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

17. Și noul Cod de procedură penală — în art. 7 alin. (3) — prevede, ca și cel anterior, cu titlu de excepție de la principiul oficialității procesului penal, că punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere. Justificarea existenței acestei instituții are în vedere gradul redus de pericol social pe care îl prezintă anumite fapte, respectiv o serie de consecințe negative ale publicității pe care ar genera-o desfășurarea procesului penal privind repetarea suferințelor persoanei vătămate, ajungerea la cunoștința opiniei publice a unor chestiuni intime și delicate și compromiterea reputației și a intereselor victimei și ale familiei sale, cu atât mai mult cu cât, în unele cazuri, ar fi chiar imposibilă constatarea caracterului delictuos al infracțiunii, peste voința și fără concursul persoanei vătămate.

18. În aceste cazuri, oficialitatea este înlocuită cu aspecte proprii disponibilității, dar fără a se confunda cu cea specifică procesului civil. O diferență esențială este aceea că, spre deosebire de procesul civil, în care persoana interesată are dreptul de a determina limitele cererii de chemare în judecată, în procesul penal persoana vătămată nu poate determina limitele acțiunii penale declanșate.

19. În cazul infracțiunilor cu privire la care legea penală impune existența plângerii prealabile, aceasta constituie o condiție esențială pentru aplicarea sancțiunilor penale, lipsa plângerii prealabile și retragerea ei fiind, potrivit art. 16 alin. (1) lit. e) și g) din Codul de procedură penală, cauze de împiedicare a punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale. Ca natură juridică, plângerea prealabilă are un caracter mixt, fiind atât o instituție de drept penal, cât și o instituție de drept procesual penal. Potrivit reglementării penale, plângerea prealabilă este o cauză de pedepsibilitate, iar, din punct de vedere procesual penal, reprezintă o condiție de procedibilitate, deoarece de existența ei depind declanșarea și desfășurarea procesului penal. Astfel, lipsa plângerii prealabile constituie o cauză de impunibilitate a faptei, iar, din punct de vedere formal, constituie un impediment pentru promovarea acțiunii penale și, în general, pentru procedibilitate.

20. Plângerea prealabilă este, din punct de vedere procesual, un act de sesizare a organului competent să o primească și o condiție indispensabilă începerii urmăririi penale, punerii în mișcare a acțiunii penale și desfășurării în continuare a procesului penal, însă ea nu reprezintă în sine un act de punere în mișcare a acțiunii penale. Titular al acțiunii penale, deci al dreptului de a o pune în mișcare, ca și de a dispune de ea, este, prin urmare, tot statul, prin organele judiciare, și nu persoana vătămată. Persoana vătămată care nu introduce sau care își retrage plângerea prealabilă nu dispune de acțiunea penală, ci face doar să fie îndeplinită condiția sub care statul renunță la acțiunea penală.

21. Codul de procedură penală prevede, cu titlu de noutate, în art. 386 alin. (2) că, în cazul în care, în faza de judecată, se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată și noua încadrare juridică vizează o infracțiune pentru care este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate, instanța de judecată — la fel cum procedează și organul de urmărire penală, potrivit art. 297

alin. (2) din același Cod, în faza urmăririi penale — cheamă persoana vătămată și o întreabă dacă înțelege să facă plângere prealabilă. În situația în care persoana vătămată formulează plângere prealabilă, instanța continuă cercetarea judecătorească, în caz contrar dispunând încetarea procesului penal. Potrivit art. 420 alin. (11) din Codul de procedură penală, textul de lege criticat este incident și în apel.

22. În ipoteza în care instanța constată că într-o cauză s-au făcut acte de urmărire penală și de judecată până la 1 februarie 2014, data intrării în vigoare a noului Cod penal, pentru o infracțiune pentru care, potrivit noilor dispoziții, este necesară plângerea prealabilă — în speță, gestiunea frauduloasă în variantele calificate prevăzute de art. 242 alin. (2) și (3) din Codul penal, alte exemple fiind violarea de domiciliu în formă calificată, prevăzută de art. 224 alin. (2) din Codul penal, și tulburarea de posesie, prevăzută de art. 256 din același Cod — instanța de fond sau de apel trebuie să cheme persoana vătămată și să o întrebe dacă înțelege să formuleze plângere prealabilă, dispunând încetarea procesului penal în cazul în care persoana vătămată renunță la formularea respectivei plângeri.

23. În situația în care persoana vătămată alege să facă plângere în condițiile art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, nu poate fi vorba de o repunere în termenul de formulare a plângerii prealabile, întrucât, pe de o parte, persoana vătămată participă în procesul penal ca subiect procesual principal sau ca parte civilă, iar, pe de altă parte, problema termenului de formulare a plângerii prealabile nu se mai poate pune la momentul schimbării încadrării juridice, având în vedere că procesul penal a fost guvernat până în momentul respectiv de principiul oficialității. Totodată, această posibilitate prevăzută de lege și în cursul judecării în apel nu echivalează nici cu o repunere în situația de a exercita o cale de atac pe care persoana vătămată nu a formulat-o, având în vedere că repunerea în termenul de declarare a apelului, prevăzută de art. 411 din Codul de procedură penală, este o instituție procesuală distinctă, cu efecte proprii.

24. Pentru motivele mai sus arătate, dispozițiile art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală nu aduc nicio atingere dreptului la un proces echitabil consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și nici drepturilor acuzatului de a fi informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa și de a se apăra el însuși sau de a fi asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, de a putea fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, drepturi prevăzute de art. 6 paragraful 3 lit. a) și c) din Convenție. Dispozițiile de lege criticate nu numai că nu încalcă prevederile constituționale și convenționale invocare, ci, dimpotrivă, reglementează în perfectă concordanță cu acestea procedura plângerii prealabile în situația specială în care, în cursul judecării unei fapte pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, se constată că este necesară schimbarea încadrării juridice date faptei într-o infracțiune pentru care este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Or, dacă nu s-ar da posibilitatea persoanei vătămate să facă plângere, chiar dacă au trecut mai mult de trei luni din ziua în care aceasta a aflat despre săvârșirea faptei, s-ar încălca accesul liber la justiție consacrat de art. 21 din Constituție.

25. Autorul excepției urmărește, în realitate, completarea dispozițiilor art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală, în sensul de a prevedea, pe de o parte, că instanța trebuie să indice în mod clar fapta penală cu toate elementele sale constitutive specifice încadrării juridice care impune plângerea prealabilă și, pe de altă parte, că persoana vătămată trebuie să indice în mod clar fapta penală cu toate elementele sale constitutive și persoana împotriva căreia înțelege să formuleze plângerea prealabilă. O asemenea solicitare nu intră, însă, în competența de soluționare a Curții Constituționale, care,

conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

26. De asemenea, eventualele greșeli de aplicare a legii invocate de autorul excepției nu pot constitui motive de neconstituționalitate a dispozițiilor de lege criticate și, prin urmare, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte, ci sunt de competența instanței judecătorești

27. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Ghere în Dosarul nr. 10.986/83/2011* al Curții de Apel Timișoara — Secția penală și constată că dispozițiile art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 martie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 188

din 31 martie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (1) și ale art. 464 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Bozgan în Dosarul nr. 1.400/55/2014 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 696D/2014.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției a depus la dosar note scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca

investite cu soluționarea litigiului, respectiv a celor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege. A răspunde criticilor autorului excepției în această situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

inadmisibilă, întrucât autorul excepției solicită, în realitate, completarea cu un nou caz de revizuire a dispozițiilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 11 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1.400/55/2014, **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Gheorghe Bozgan cu ocazia soluționării apelului declarat împotriva unei sentințe penale prin care a fost respinsă ca inadmisibilă o cerere de revizuire.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile Codului de procedură penală cuprinse în art. 453 alin. (1) privind cazurile de revizuire și în art. 464 referitor la efectele respingerii cererii de revizuire încalcă principiile constituționale privind statul de drept, democratic și social, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. Astfel, arată că art. 453 alin. (1) stabilește limitativ cazurile de revizuire, ceea ce lasă descoperite situații frecvent apărute în practica judiciară și care nu se încadrează în cazurile enumerate de textul de lege criticat, iar art. 464 împiedică repetarea unei cereri de revizuire, pentru aceleași motive, în alt context social-politic și de timp, ceea ce duce la o situație

inadmisibilă pentru un stat de drept, respectiv mușamalizarea definitivă a unor grave erori judiciare și împiedicarea pentru totdeauna a victimelor acestora de a-și dovedi nevinovăția. Consideră că se impune completarea art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, în sensul adăugării unui nou caz de revizuire, având următorul cuprins: „ori în orice alte cazuri particulare a căror încadrare nu poate fi cuprinsă în cazurile prevăzute de lit. a)—f) ale art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală”.

7. Curtea de Apel Timișoara — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, face trimitere la Decizia nr. 250 din 15 iunie 2004, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 394 privind cazurile de revizuire din Codul de procedură penală din 1968. Așa cum a statuat în mod constant Curtea în jurisprudența sa, liberul acces la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești — în speță, a cazurilor în care poate fi promovată revizuirea — revenindu-i legiuitorului. Faptul că revizuirea se poate exercita numai în anumite cazuri, strict și limitativ prevăzute de lege, este determinat de caracterul acesteia de cale extraordinară de atac și nu împiedică părțile interesate de a apela la instanțele judecătorești, de a fi apărate, de a promova căile de atac ordinare și de a se prevala de garanțiile procesuale prevăzute de lege.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. Arată că revizuirea constituie o cale extraordinară de atac, reglementată de legiuitor în temeiul prerogativelor acordate acestuia de prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. Aceste prevederi constituționale conferă legiuitorului competența exclusivă de a stabili procedura de judecată și îl îndrituiesc pe acesta ca, în considerarea unor situații deosebite, să stabilească reguli speciale de procedură, precum și modalități de exercitare a drepturilor procesuale, așa cum este și cazul reglementării exprese și limitative a cazurilor în care poate fi promovată revizuirea, realizată prin dispozițiile art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală. Din examinarea excepției de neconstituționalitate reiese că autorul nu formulează o veritabilă excepție de neconstituționalitate, ci sugerează o completare a legii în sensul adăugării „unui caz nou de revizuire, de genul «ori în orice alte cazuri particulare a căror încadrare nu poate fi cuprinsă în cazurile prevăzute de lit. a)—f) ale art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală»”. O asemenea solicitare nu intră, însă, în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Potrivit încheierii de sesizare, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală. Din notele scrise ale autorului excepției, depuse în motivarea criticii, reiese că aceasta privește, în realitate, atât dispozițiile art. 453 alin. (1), cât și pe cele ale art. 464 din Codul de procedură penală. Prin urmare, Curtea se va pronunța asupra ambelor texte de lege, care au următorul cuprins:

— Art. 453 alin. (1): „*Revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când:*

a) *s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză;*

b) *hotărârea a cărei revizuire se cere s-a întemeiat pe declarația unui martor, opinia unui expert sau pe situațiile învederate de un interpret, care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere, influențând astfel soluția pronunțată;*

c) *un înscris care a servit ca temei al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals în cursul judecății sau după pronunțarea hotărârii, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;*

d) *un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de urmărire penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză;*

e) *când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia;*

f) *hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală ce a fost declarată neconstituțională după ce hotărârea a devenit definitivă, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.”;*

— Art. 464: „*În cazul respingerii cererii de revizuire ca inadmisibilă sau ca neîntemeiată, nu va putea fi formulată o nouă cerere pentru aceleași motive.”*

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul de drept, democratic și social și respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor și ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul excepției solicită, în realitate, completarea dispozițiilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, în sensul adăugării unui nou caz de revizuire, având următorul cuprins: „ori în orice alte cazuri particulare a căror încadrare nu poate fi cuprinsă în cazurile prevăzute de lit. a)—f) ale art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală”. Or, o asemenea solicitare nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

15. În ceea ce privește dispozițiile art. 464 din Codul de procedură penală, cu denumirea marginală „*Efectele respingerii cererii de revizuire*”, Curtea constată că, potrivit textului de lege criticat, în cazul respingerii cererii de revizuire ca inadmisibilă sau ca neîntemeiată, nu va putea fi formulată o nouă cerere pentru aceleași motive. Având în vedere caracterul revizuirii de cale extraordinară de atac — prin folosirea căreia se pot înlătura erorile judiciare comise cu privire la faptele reținute printr-o hotărâre judecătorească definitivă, datorită necunoașterii de către instanță a unor împrejurări de care depindea adoptarea

unei hotărâri conforme cu legea și adevărul — cererea de revizuire se soluționează în mai multe etape, prima dintre acestea fiind admiterea în principiu. În această etapă, potrivit art. 459 alin. (3) din Codul de procedură penală, instanța verifică cererea de revizuire din punct de vedere al regularității sale, respectiv al îndeplinirii condițiilor în care poate fi exercitată referitoare la hotărârile ce pot fi atacate, titularul cererii, cazul de revizuire pe care se întemeiază, mijloacele de probă în dovedirea acestuia și la termenul de introducere, precum și la aspectul dacă faptele și mijloacele de probă în baza cărora este formulată cererea conduc, în mod evident, la stabilirea existenței unor temeuri legale ce permit revizuirea. Totodată, art. 459 alin. (3) din Codul de procedură penală prevede la lit. d) că instanța examinează dacă faptele și mijloacele de probă în baza cărora este formulată cererea nu au fost prezentate într-o cerere anterioară de revizuire care a fost judecată definitiv. În cazul în care instanța constată neîndeplinirea oricăreia din condițiile enumerate mai sus, cererea de revizuire este respinsă ca inadmisibilă, potrivit art. 459 alin. (5) din Codul de procedură penală.

16. Prin urmare, regula instituită de art. 464 din Codul de procedură penală — potrivit căreia, în cazul respingerii cererii de revizuire ca inadmisibilă sau ca neîntemeiată, nu va putea fi formulată o nouă cerere pentru aceleași motive — rezultă și din interpretarea dispozițiilor art. 459 alin. (3) lit. d) și alin. (5) din Codul de procedură penală, fiind un efect al autorității de lucru judecat. Prin respingerea ca inadmisibilă a cererii de revizuire cu privire la care există identitate de fapte și mijloace de probă cu cele prezentate într-o cerere anterioară de revizuire care a fost judecată definitiv este asigurată eliminarea cererilor de revizuire repetitive, formulate pentru aceleași motive, fără ca dispozițiile de lege criticate să aducă vreo atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, principii consacrate de art. 21 din Constituție.

17. Referitor la principiul autorității de lucru judecat, prin Decizia nr. 1.470 din 8 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 2 decembrie 2011, Curtea a statuat că rămânerea definitivă a unei hotărâri judecătorești produce un efect pozitiv care constituie temeiul juridic al executării dispozitivului hotărârii și poartă denumirea de *puterea lucrului judecat*. De asemenea, tot ca urmare a pronunțării unei hotărâri definitive, se produce un efect negativ, în sensul că împiedică o nouă urmărire și judecată pentru faptele și pretențiile astfel soluționate, fapt care a consacrat regula *non bis in idem*, cunoscută sub denumirea de *autoritatea lucrului judecat*. De principiu, hotărârile penale definitive sunt susceptibile de modificări și schimbări în cursul executării numai

ca urmare a descoperirii unor împrejurări care, dacă erau cunoscute în momentul pronunțării hotărârii, ar fi condus la luarea altor măsuri împotriva făptuitorului ori ca urmare a unor împrejurări intervenite după ce hotărârea a rămas definitivă. În aceste situații apare necesitatea de a se pune de acord conținutul hotărârii puse în executare cu situația obiectivă și a se aduce modificările corespunzătoare în desfășurarea executării. Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, trebuie să fie interpretat în lumina preambulului la Convenție, care enunță supremația dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv oricărui litigiu de către instanțe să nu mai poată fi supusă rejudecării (Hotărârea din 28 octombrie 1999, pronunțată în Cauza *Brumărescu împotriva României*, paragraful 61). Conform acestui principiu, niciuna dintre părți nu este abilitată să solicite reexaminarea unei hotărâri definitive și executorii cu unicul scop de a obține o reanalizare a cauzei și o nouă hotărâre în privința sa. Instanțele superioare nu trebuie să își folosească dreptul de reformare decât pentru a corecta erorile de fapt sau de drept și erorile judiciare, și nu pentru a proceda la o nouă analiză. Simplul fapt că pot exista două puncte de vedere asupra chestiunii respective nu este un motiv suficient de a rejudeca o cauză. Acestui principiu nu i se poate aduce derogare decât dacă o impun motive substanțiale și imperioase (Hotărârea din 7 iulie 2009, pronunțată în Cauza *Stanca Popescu împotriva României*, paragraful 99, și Hotărârea din 24 iulie 2003, pronunțată în Cauza *Ryabykh împotriva Rusiei*, paragraful 52).

18. În fine, autorul excepției este nemulțumit și de modul de interpretare și aplicare de către organele judiciare a dispozițiilor art. 464 din Codul de procedură penală. Eventualele greșeli de aplicare a legii nu pot constitui, însă, motive de neconstituționalitate a textelor de lege criticate și, prin urmare, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte, ci sunt de competența instanței judecătorești învestite cu soluționarea litigiului, respectiv a celor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege. A răspunde criticilor autorului excepției în această situație ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

19. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Bozgan în Dosarul nr. 1.400/55/2014 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar și constată că dispozițiile art. 464 din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 martie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 270

din 23 aprilie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, excepție ridicată de Mirela Renghes în Dosarul nr. 1.485/103/2014 al Tribunalului Neamț — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.048D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 8 octombrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1.485/103/2014, **Tribunalul Neamț — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice.** Excepția a fost ridicată de Mirela Renghes într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației formulate împotriva deciziei de suspendare din funcția de grefier.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul susține, în esență, că recrutarea, promovarea, suspendarea, încetarea contractului de muncă, activitatea personalului auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești sunt reglementate prin regulamente și legi speciale, respectiv Regulamentul de organizare interioară a instanțelor judecătorești, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 567/2004. Conform art. 48 din Legea 567/2004, între cazurile în care se suspendă contractul individual de muncă al personalului auxiliar de

specialitate al instanțelor de judecată este enumerată în cuprinsul alineatului 1 lit. a) și situația punerii în mișcare a acțiunii penale împotriva sa. În schimb recrutarea, promovarea, suspendarea, încetarea contractului de muncă a magistraților din instanțele judecătorești sunt reglementate de Regulamentul de organizare interioară a Instanțelor judecătorești, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

6. Consideră că, până la data de 1 februarie 2014, când au intrat în vigoare modificările aduse Legii nr. 303/2004, la instituțiile privind suspendarea, încetarea contractului, eliberarea din funcții, textele celor două legi, în mod firesc și pentru identitate de rațiune, erau identice. Atât pentru grefier, ca personal auxiliar de specialitate în cadrul instanțelor de judecată, cât și pentru magistrați, suspendarea contractului de munca putea fi dispusă la punerea în mișcare a acțiunii penale. Or, în urma modificărilor aduse Legii nr. 303/2004, prin Legea nr. 255/2013, care au avut în vedere corelarea acestei legi cu prevederile noului cod de procedură penală, condițiile suspendării s-au modificat. Astfel, art. 62 din Legea nr. 303/2004 prevede că judecătorul sau procurorul este suspendat când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

7. Arată că până la 1 februarie 2014 suspendarea din funcție atât a personalului auxiliar, cât și a magistratului se făcea în situația mai sus conturată, în aceleași condiții, anume de la momentul punerii în mișcare a acțiunii penale. Apreciază că la acest moment personalul auxiliar poate fi suspendat de la punerea în mișcare a acțiunii penale, iar magistrații de la momentul trimerii în judecată, în mod discriminatoriu, cu încălcarea principiului constituțional al egalității în fața legii prevăzută de art. 16 din Constituție.

8. Astfel, autorul consideră că se află în fața unei situații de discriminare ca urmare a necorelării celor două legi, care au avut și au în continuare același scop, în acest caz, și anume protejarea imaginii instanțelor și a activităților desfășurate în cadrul acestora, atunci când există suspiciuni de natură gravă asupra angajaților săi.

9. Susține că dispozițiile art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 sunt neconcordante și cu dispozițiile Codului muncii și creează premisele unei evidente discriminări între angajați. Astfel, conform art. 5 din Legea nr. 53/2003, în cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii și, de asemenea, constituie discriminare indirectă actele și faptele întemeiate în mod aparent pe alte criterii decât cele prevăzute la alin. (2), dar care produc efectele unei discriminări directe.

10. Apreciază că un grefier nu ar putea aduce prejudicii instanței unde își desfășoară activitatea pe perioada cât este cercetat penal, având în vedere că funcția sa este de execuție, iar toate activitățile sale sunt supuse controlului și sunt supervizate de un judecător, fără a avea atribuții decizionale în actul de justiție. De asemenea, susține că, dacă se pune

problema prejudiciului de imagine, aportul grefierului nu este mai mare decât al magistratului, pentru a justifica în mod atipic criteriul mai dure în cazul suspendării. Mai arată că, în cazul de față, presupusul autor al infracțiunilor ce fac obiectul Dosarului penal nr. 117/P/2013, deși se află în aceeași situație cu ea — s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva sa — își desfășoară încă activitatea de magistrat și de manager, fără a i se restrânge vreun drept, iar autorul excepției, care are funcția de grefier și în dosarul penal este suspect, a fost suspendat din funcție.

11. În final, apreciază că numai pentru personalul auxiliar forma legii a rămas în neconcordanță cu Legea nr. 53/2003, în timp ce pentru magistrați modificările la statut s-au armonizat cu dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, care prevede că raportul de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului, în cazul în care salariatul a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

12. **Tribunalul Neamț — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este întemeiată, întrucât dispozițiile de lege criticate încalcă dispozițiile din Codul muncii și creează premisele unei evidente discriminări între angajați.

13. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.197 din 14 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins:

„(1) *Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție în următoarele cazuri:*

a) *când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu.*”

17. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art. 16 din Constituție, referitor la egalitatea în drepturi.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Legea nr. 567/2004 este o lege specială care reglementează statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și al personalului de specialitate criminalistică și al personalului care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică din cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice. Art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004, supus controlului de constituționalitate, face parte din capitolul IV: *Numirea, promovarea, suspendarea și eliberarea din funcție a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea*, secțiunea 3: *Suspendarea*

din funcție a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea.

19. Curtea observă că dispoziția de lege criticată prevedea inițial că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție „*când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa*”. Prin Legea nr. 17/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 19 ianuarie 2006, art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 a fost modificat și completat în sensul că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție „*când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu*”.

20. Cu privire la susținerile autorului excepției referitoare la reglementarea similară aplicabilă magistraților, Curtea reține că, inițial, Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, la art. 62 alin. (1) lit. a), prevedea că judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție „*când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu*”. Ulterior însă, prin Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004 a fost modificat în sensul că judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție „*când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni*”. Curtea observă că legiuitorul, prin expunerea de motive a acestei legi, își motivează intervenția legislativă prin faptul că au fost modificate unele dispoziții privind statutul, drepturile și obligațiile anumitor categorii de personal — judecătorii și procurorii, polițiștii, funcționarii publici și funcționarii publici cu statut special —, pentru a asimila la nivelul legislației penale speciale și extrapenale efectele noilor categorii de măsuri preventive neprevăzute de legislația anterioară, precum arestul la domiciliu și controlul judiciar, cât și scopul corelării cu noile soluții de netrimiteră în judecată, respectiv de soluționare a acțiunii penale fără condamnare, prevăzute de Codul de procedură penală.

21. Curtea, având în vedere conținutul normativ al dispozițiilor de lege supuse controlului de constituționalitate, reține că, începând cu data de 1 februarie 2014, data intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, spre deosebire de vechea reglementare, procurorul nu mai are posibilitatea de a pune în mișcare acțiunea penală și prin rechizitoriu, odată cu sesizarea instanței. Punerea în mișcare a acțiunii penale se realizează în cursul urmăririi penale, prin ordonanță. Totodată, Curtea reține că rechizitoriul reprezintă atât actul prin care se dispune trimiterea în judecată a inculpatului, la terminarea urmăririi penale, cât și actul de sesizare a instanței de judecată, potrivit dispozițiilor art. 327 lit. a) și art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală. Astfel, potrivit art. 15 din Codul de procedură penală, acțiunea penală se pune în mișcare și se exercită când există probe din care rezultă presupunerea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există cazuri care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acesteia. Ulterior, atunci când constată că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă și există probele necesare și legal administrate, procurorul, în temeiul art. 327 lit. a) din Codul de procedură penală, emite rechizitoriul prin care dispune trimiterea în judecată, dacă din materialul de urmărire penală rezultă că fapta

există, că a fost săvârșită de inculpat și că acesta răspunde penal.

22. Referitor la reglementările care instituie sancțiunea suspendării din funcție în cazul săvârșirii unor presupuse fapte penale, Curtea reține că acestea au ca scop, printre altele, protejarea prestigiului profesiei ori a funcției exercitate. Cu titlu de exemplu, Curtea observă că, în funcție de categoria socio-profesională vizată, legiuitorul a reglementat această sancțiune, după cum urmează:

— Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 52 alin. (1) lit. b) că, în ceea ce privește contractul individual de muncă, acesta poate fi suspendat din inițiativa angajatorului în cazul în care angajatorul a formulat plângere penală împotriva salariatului sau acesta a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Prin Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015, nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii sunt neconstituționale;

— Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 mai 2007, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 94 alin. (1) lit. m) că raportul de serviciu al funcționarului public se suspendă de drept atunci când s-a dispus trimiterea în judecată;

— Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 277 din 15 aprilie 2014, prevede la art. 31 alin. (3) că Avocatul Poporului sau adjunctii săi vor fi suspendați din funcție, de drept, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, dacă sunt arestați ori trimiși în judecată penală.

23. Referitor la susținerea potrivit căreia autorul excepției se află într-o situație discriminatorie, ca urmare a necorelării dispozițiilor celor două legi — Legea nr. 567/2004 și Legea nr. 303/2004 —, care au avut și au în continuare același scop, anume protejarea imaginii instanțelor și a activităților desfășurate în cadrul acestora, atunci când există suspiciuni privind săvârșirea unor infracțiuni, Curtea reține că, într-adevăr, potrivit art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004, judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni, iar personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa, potrivit art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004. Or, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 567/2004, în îndeplinirea actului de justiție, munca personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești constituie un sprijin pentru judecători și procurori, competența acestei categorii de personal și îndeplinirea corectă a sarcinilor care îi revin jucând un rol important în buna desfășurare a întregii activități a instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea.

24. Curtea reține astfel că, din perspectiva scopului suspendării din funcție, anume protejarea imaginii instanțelor și a activităților desfășurate în cadrul acestora, atât magistratul, potrivit art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004, cât și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, potrivit art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004, sunt în situații comparabile, însă tratamentul juridic aplicabil, și anume momentul de la care se aplică sancțiunea suspendării din funcție, este reglementat în mod diferit.

25. Referitor la principiul egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, Curtea Constituțională, în mod constant în jurisprudența sa, a statuat că acest principiu constituțional presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, sau Decizia nr. 545 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 6 iulie 2011). De asemenea, prin Decizia nr. 1.221 din 29 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 759 din 6 noiembrie 2009, și Decizia nr. 1.567 din 19 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 12 ianuarie 2010, Curtea a statuat că principiul nediscriminării poate fi invocat în condiții comparabile sau de egalitate, iar o eventuală verificare a respectării egalității de tratament juridic se poate face numai cu privire la subiecte care se află în situații comparabile. În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere (în acest sens, a se vedea hotărârile din 23 iulie 1968, 13 iunie 1979, 28 noiembrie 1984, 28 mai 1985, 16 septembrie 1996, 18 februarie 1999 și, respectiv, 6 iulie 2004, pronunțate în cauzele „Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene” împotriva Belgiei, paragraful 10, *Marckx împotriva Belgiei*, paragraful 33, *Rasmussen împotriva Danemarcei*, paragrafele 35, 38 și 40, *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, paragraful 72, *Gaygusuz împotriva Austriei*, paragraful 42, *Larkos împotriva Cipru*, paragraful 29, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, paragraful 24).

26. Or, textul de lege criticat, stabilind suspendarea din funcție la punerea în mișcare a acțiunii penale, instituie, fără a avea o justificare obiectivă și rezonabilă, un tratament juridic diferit pentru personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, față de reglementarea aplicabilă magistraților, potrivit căreia judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni. În consecință, dispozițiile de lege criticate, sub aspectul menționat, instituie o discriminare, fără a avea un scop legitim, de vreme ce pentru ambele categorii scopul suspendării de drept din funcție este protejarea prestigiului profesiei ori a funcției exercitate. Or, apare ca nejustificată opțiunea legiuitorului de a oferi un standard inferior de protecție personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea față de judecători sau procurori, cu atât mai mult cu cât îndeplinirea actului de justiție și implicit prestigiul justiției în relația cu cetățenii și autoritățile publice sunt asigurate, în principal, de magistrați.

27. Având în vedere dispozițiile aplicabile magistraților, Curtea reține că și în cazul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea standardul de protecție, sub aspectul momentului de la care se ia măsura suspendării din funcție, trebuie să fie același, așa încât, în lumina noilor dispoziții de procedură penală, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea se impune a fi suspendat din funcție la trimiterea în judecată, iar nu la punerea în mișcare a acțiunii penale.

28. În privința efectelor prezentei decizii, Curtea reține că, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, „Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele

juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept". În cauză, Curtea reține că remedierea deficienței de reglementare constatate prin prezenta decizie, până la data publicării ei în Monitorul Oficial al României,

determină înlăturarea viciului de neconstituționalitate și menținerea în fondul activ al legislației a dispozițiilor art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004, împreună cu corectivele aduse în sensul arătat prin prezenta decizie, în sensul că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

29. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Mirela Renghes în Dosarul nr. 1.485/103/2014 al Tribunalului Neamț — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 48 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului Neamț — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 aprilie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor privind activitatea de pregătire în străinătate a personalului din Ministerul Apărării Naționale, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.99/2010

Pentru aplicarea prevederilor art. 10 din Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 51 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. I. — Normele privind activitatea de pregătire în străinătate a personalului din Ministerul Apărării Naționale, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.99/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 26 august 2010, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Participarea la diferite forme de pregătire în străinătate se realizează în interesul Ministerului Apărării Naționale și vizează formarea și/sau dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului, în raport cu nevoile operaționale ale structurilor centrale.”

2. La articolul 4, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Acceptarea ofertelor de forme de pregătire care nu au fost incluse în Plan sau în Listă se realizează la propunerea structurii beneficiare, după caz, astfel:

a) cu acordul Direcției management resurse umane, pentru activitățile finanțate integral de partenerii externi și cele care implică suportarea de către Ministerul Apărării Naționale a unor cheltuieli ce nu depășesc fondurile rămase disponibile în Plan;

b) cu aprobarea ministrului apărării naționale și avizele Direcției management resurse umane, Direcției financiar-contabile și ale directorului de program, pentru activitățile care implică suportarea de către Ministerul Apărării Naționale a unor cheltuieli ce depășesc fondurile aprobate prin Plan.”

3. La articolul 12 alineatul (2), litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) 3 ani, pentru cadrele militare și personalul civil contractual trimis la forme de pregătire cu durata mai mică de un an, pentru funcționarii publici trimiși la forme de pregătire cu durata cuprinsă între 90 și 179 de zile, altele decât cele prevăzute la lit. e), precum și pentru soldații și gradații profesioniști trimiși la forme de pregătire cu durata cuprinsă între 90 de zile și un an;”

4. La articolul 12 alineatul (2), după litera g) se introduce o nouă literă, litera h), cu următorul cuprins:

„h) 5 ani, pentru personalul militar și civil contractual din Direcția generală de informații a apărării trimis la forme de pregătire cu durata mai mică de un an, precum și pentru funcționarii publici ai acestei direcții, trimiși la forme de pregătire cu durata mai mare de 90 de zile.”

5. La articolul 18, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. — (1) Pe timpul studiilor a căror durată este mai mare de 1 an cursantul poate călători în țară o singură dată într-un an de învățământ, cu suportarea cheltuielilor de transport internațional de către Ministerul Apărării Naționale, în vacanță, dacă aceasta este prevăzută în planul de învățământ.”

6. La articolul 20, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) La solicitarea absolvenților de studii în străinătate, prin raportul postmisiune, la care se anexează documentele prevăzute de dispozițiile în vigoare, Direcția management

resurse umane, respectiv Direcția generală de informații a apărării, eliberează, după caz, certificatul de echivalare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 5.”

7. La articolul 22, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Anual, până la data de 15 august, instituțiile militare de învățământ universitar care gestionează activități de participare la programele finanțate din fonduri europene nerambursabile trimit ierarhic, la Direcția management resurse umane, situația participării la aceste programe, conform modelului prevăzut în anexa nr. 6.”

8. După articolul 23 se introduce un nou articol, articolul 23¹, cu următorul cuprins:

„Art. 23¹. — Prevederile prezentelor norme, cu excepția celor prevăzute la art. 22 alin. (5), nu se aplică programelor finanțate din fonduri europene nerambursabile. Planificarea, selecția și activitățile de participare la aceste programe se execută conform procedurilor și reglementărilor aplicabile, la nivel european și național.”

9. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 25. — Anexele nr. 1—6 fac parte integrantă din prezentele norme.”

10. După anexa nr. 5 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 6, având conținutul cuprins în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării naționale,
Mircea Dușa

București, 8 iunie 2015.
Nr. M.54.

— Model —

ANEXĂ
(Anexa nr. 6 la norme)

ROMÂNIA
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
INSTITUȚIA MILITARĂ DE ÎNVĂȚĂMÂNT UNIVERSITAR

NECLASIFICAT
Exemplarul nr.

**Situația participanților din instituția .....
la programele finanțate din fonduri europene nerambursabile
în anul de învățământ .....**

Nr. crt.	Gradul, numele și prenumele	Date despre stagiul			Observații
		Denumirea/specializarea	Perioada de desfășurare	Țara	
1.					
2.					
3.					

Comandantul (rectorul) instituției militare de învățământ universitar
Gradul

.....

Numele și prenumele

.....

Întocmit

Gradul

.....

Numele și prenumele

.....

Telefon

.....

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2015 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Număr de apariții anuale	Valoare (TVA 9% inclus) — lei		
			12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	920	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	60	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	200	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	550	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	6.600	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	252	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	48	600		55
8.	Colecția Legislația României	4	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	12	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2015 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

